

Finansieringssystem hämmar innovationer via testbäddar

Ingress

Företag kan inte nyttja testbäddar och kompetens i grannlandet. Olika regelverk och strukturer för offentligt innovationsstöd och finansiering hindrar att medel flyttas över gränsen.

Beskrivning av problemet

Idag hämmar de svenska och norska finansieringssystemen små och medelstora företags möjligheter att i sitt utvecklings- och innovationsarbete använda testbäddar och kompetens i grannlandet.

Introduktion och bakgrund

Klimatkris och hållbarhetsmål har förstärkt fokus på grön och hållbar innovation. Att identifiera och lyfta gränshinder kopplat till skoglig bioekonomi var i fokus i Interregprojekten Rethinking wood och Bioeconomy Regions in Scandinavia. Rapporten *Upplevda gränshinder inom skoglig bioekonomi Norge och Sverige* redovisar en bredare bild kring utmaningar och behov inom gränshinderområdet. Parallellt har utvecklingsarbetet på nordisk och EU nivå följts upp och pandemin effekter på gränssamhällen. Se uppladdade rapporter.

Offentliga stödstrukturer måste hjälpa inte stjälpa.

Företag har idag en begränsad tillgänglighet till offentliga satsningar på testbäddar och kompetens inom innovation i grannlandet. Finansieringssystemen sätter gränser. (*Finansieringssystemen tillåter inte att finansieringen tas med över gränsen.*) Med den nordiska visionen - *Världens mest hållbara och integrerad region 2030* är detta ett helt onödigt gränshinder. Offentliga verksamheter måste naturligtvis visa vägen. Företag ska inte stoppas av att olika regelverk och strukturer för innovationsstöd och kompetens hindrar.

Testbäddar är en del av forsknings- och innovationsinfrastrukturen som är viktig för små och medelstora företag att ha tillgång till när de försöker utveckla nya produkter och innovationer. Eftersom dessa anläggningar ofta är nationellt finansierade är deras tjänster endast tillgängliga för företag från det egna landet. Att göra norska testbäddar tillgängliga även för svenska företag och vice versa skulle avsevärt höja innovationskapaciteten då testbäddarna är specialiserade med olika inriktningar.

Företagare uttrycker att det är mycket viktigt för företag att regionens erbjudanden över gränserna görs tillgängliga så att nya produkter och innovationer kan testas och utvecklas snabbt och effektivt. Hinder gör processen mycket dyrare och kan i värsta fall hindra företag från att få tillgång till nödvändig expertis och möjlighet att kommersialisera sina innovationer.

Finansieringssystemen behöver också förenklas och harmoniseras då aktörer i Norden är beroende av varandras kompetenser.

Konkret exempel

Ett exempel på hur gränshindret bromsar utveckling handlar om testning av en plastprodukt. Ett

svenskt företag önskade testa produktionsmöjligheterna för en ny plastprodukt vid testcentret Siva katapult i Gjøvik. Kontakt togs med Paper Province och Sør-Hedmark Næringshage, via Interreg-projektet Bioeconomy Regions in Scandinavia. Eftersom Sør-Hedmark Næringshage, varken kunde använda resurser för att hitta en norsk partner eller för att erbjuda det svenska företaget möjlighet att använda testbädden på lika villkor som ett norskt företag (initial finansiering) var det inte möjligt för det svenska företaget att testa produktionsmöjligheterna vid testcentret på Gjøvik.

Vem berörs av problemet

Små och medelstora företag och möjligheten att testa innovationer och utveckla nya produkter och tjänster. Det innebär både förlorade jobb, marknadskompetens och möjligheter att utveckla andra kompletterande produkter.

Juridisk orsak

Idag saknas kunskap om vilka regelverk eller strukturer som hämmar innovationsstöd och finansiering och det behövs en utredning för att förstå vad som hindrar. Det handlar om att identifiera berörda lagar, förordningar och förvaltningsbeslut för att kunna föreslå lösningar.

Vilka länder berör det (Lista på länder)

- Sverige
- Norge

Förslag på lösning

Det finns en stor potential för utveckling av innovationer inom både skoglig bioekonomi som marina näringar. För utveckling av nya innovationer är det nödvändigt att företag kan nyttja testbäddar i grannlandet. Innan förslag på lösning kan ges behövs en utredning för att förstå vad som hindrar.

Finansieringslösningar bör kunna tas över gränsen så att regionala företag kan dra nytta av norsk-svenska innovationskapacitet och inte begränsas av "gränsen".

Det är mycket viktigt för företag att testbäddar tillgängliga så att nya produkter och innovationer kan testas och utvecklas snabbt och effektivt. Hinder gör processen mycket dyrare och kan i värsta fall hindra företaget från att få tillgång till nödvändig expertis och möjlighet att kommersialisera sina innovationer.

Vem kan lösa problemet

Innovationsstöd och finansiering ges ofta via nationella aktörer som Vinnova i Sverige och Innovasjon Norge i Norge eller andra finansiärer. Idag saknas kunskap om vilka regelverk eller strukturer som hämmar innovationsstöd och finansiering. *(Var sitter begränsningarna: I Vinnovas,*

Innovasjon Norge eller andra finansiärers ”uppdragsbeskrivning” eller i det specifika stödprogrammet?)

Vilka länder berör det?

- Sverige
- Norge

Ladda upp filer

- Rapport – *Uppllevda gränshinder inom skoglig bioekonomi – Norge och Sverige*
- Rapport på norska *Opplevde grensehinder i skogsbasert bioøkonomi – Norge och Sverige*
- Rapport på engelska – *Percieved border obstacles in the forest bioeconomy – Norway and Sweden*

Kontaktperson

Annika Daisley

Organisation och kontaktuppgifter

Svinesundskommittén
452 80 Strömstad

Med vänlig hälsning

Annika Daisley

Svinesundskommittén
Mobil: +46 (0)733-35 85 12

mail: annika.daisley@svinesundskommitten.com